

Oppimisen tuki Riveriassa 1.8.2026 alkaen

Esitys uudistuvasta oppimisen tuesta Riveriassa 1.8.2026 alkaen

Sisällys

1. Lähtökohdat	1
2. Opiskelijälähtöisyyden ja vaikuttavuuden periaatteet ohjaavat	2
3. Opettajan antaman tukiopetuksen organisointi ja järjestäminen	4
4. Muu matalan kynnyksen oppimisen tuki.....	6
5. Erityisopettajan antama erityisopetus muille kuin erityisen tuen opiskelijoille	9
6. Henkilöstön osaamisen varmistaminen uudistavassa oppimisen tuessa	9
7. Muut huomiot.....	10
Lähteet.....	10
Liitteet.....	11

1. Lähtökohdat

Ammatillisessa koulutuksessa oppimisen tuki uudistuu 1.8.2026 alkaen. Oppimisen tuen toimeenpanon tulee vaikuttaa myönteisesti opiskelijoiden osaamisen kehittymiseen, osaamisen osoittamiseen näytöissä, valmistumiseen, työllistymiseen tai jatko-opintoihin siirtymiseen sekä hyvinvointiin. Tavoitteena on myös ennaltaehkäistä opiskelijoiden vaikeuksien kasautumista, monimutkaistumista ja suorittamattomien opintojen kertymistä. Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta uudistuvan oppimisen tuen tavoitteena on koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen, opintojen etenemisen ja tutkintojen valmistumisen parantaminen, työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen parantaminen, osallisuuden lisääntyminen, myönteinen vaikutus koulutuksen järjestäjän rahoitukseen ja laadunhallintaan.¹

Uudistuksen myötä kaikilla ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla on oikeus oppimisen tukeen, jota he tarvitsevat tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi. Oppimisen tuki järjestetään osana tutkintokoulutusta. Oppimisen tuella tarkoitetaan ensisijaisesti opettajan antamaa tukiopetusta sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön antamaa tukea ja ohjausta.²

Oppimisen tuen järjestämisessä ja organisoinnissa pääpaino on opiskelijan helposti saavutettavissa matalan kynnyksen tuessa ja varhaisessa puuttumisessa. Oppimisen tukea ei suunnitella eikä myöskään toteuteta erillisinä oppimisen tuen opintojaksoina. Oppimisen tukea annetaan opiskelijalle heti, kun tarve ilmenee, ja sitä tarjotaan tutkintokoulutuksen rinnalla koko opiskelun ajan, mikäli tarve sitä vaatii. Oppimisen tuki kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan.³

Oppimisen tukea tulee järjestää opiskelijoille monipuolisesti ja joustavasti sekä käyttämällä vaihtoehtoisia menetelmiä. Oppimisen tuen toteuttamiseen on oltava selkeät rakenteet ja toimintatavat, jotta opiskelijoiden tuen tarpeisiin voidaan vastata nopeasti ja joustavasti. Jokainen koulutuksen järjestäjä on velvollinen organisoimaan

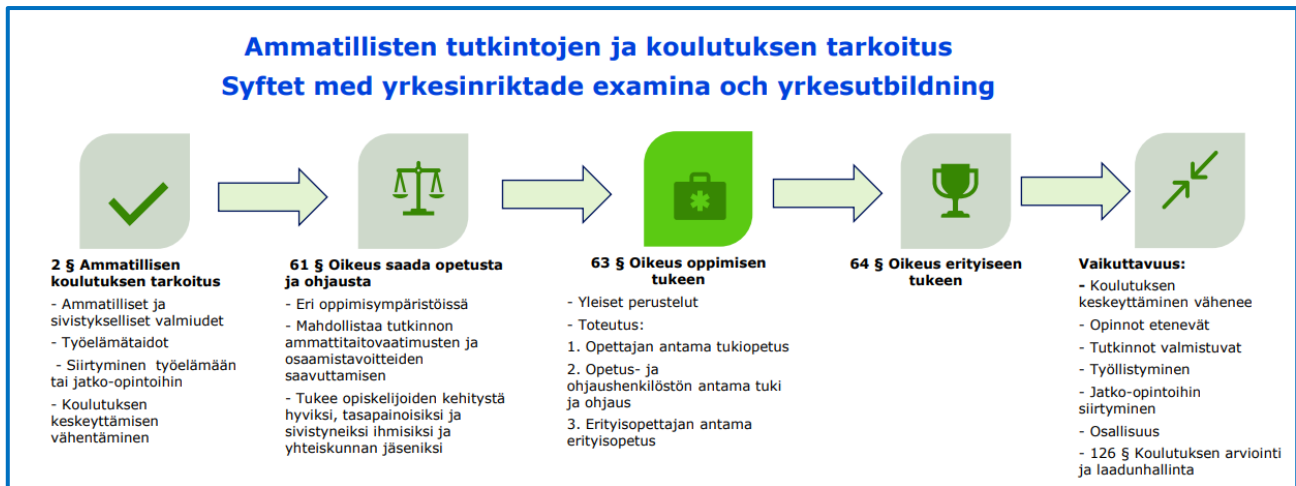
¹ Opetushallitus 2025.

² Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 1078/2024, 63§.

³ Opetushallitus 2025.

oppimisen tuen toteutuksen tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että siinä huomioidaan toiminnan koko, tutkinnot, opetus- ja ohjaushenkilöstö ja opiskelijoiden tarpeet.⁴

Käytännössä opiskelijalle tarjottava oppimisen tuki rakentuu opettajan antamasta tukiopetuksesta, muusta matalan kynnyksen oppimisen tuesta ja erityisopettajan antamasta erityisopetuksesta ilman erityisen tuen päätöstä (ks. kuvio 1).

Kuvio 1. Oppimisen tuki osana ammatillista koulutusta.⁵

Riveriassa asetettiin oppimisen tuen kehittämisryhmä ajalle 1.5.–31.10.2025. Kyseisen ryhmän tehtävänä oli tehdä esitykset siitä, 1) miten Riveriassa organisoidaan ja järjestetään opettajan antama tukiopetus, 2) miten Riveriassa järjestetään, organisoidaan ja luodaan rakenteet matalan kynnyksen oppimisen tuen toteuttamiselle ja opetus- ja ohjaushenkilöstön sujuvalle saumattomalle yhteistyölle ja 3) miten järjestetään erityisopettajan antama erityisopetus, silloin kun opiskelijan tarpeet ovat lievempiä ja opinnot etenevät ilman erityisen tuen päätöstä. Esityksen tuli sisältää tukiopetuksen, opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä tuen ja ohjauksen määrittelyt. Kehittämisryhmään kuuluivat opetus- ja ohjaushenkilöstön edustajina lehtori Thomas Nukarinen, erityisopettaja Päivi Sirkkiä, tuntiopettaja Maiju Juntunen, opinto-ohjaaja Lisa Nyholm ja ammatillinen ohjaaja Mika Kukkasniemi. Opiskelijoita edusti Valtteri Kokkonen, tutkintokoulutusta pedagoginen suunnittelija Tuula Harinen ja opiskeluhuollon asiantuntija Anu Häikiö. Kehittämisryhmän johdon edustajana ja ryhmän puheenjohtajana toimi prossi- ja koulutusjohtaja Jatta Herranen.

2. Opiskelijälähtöisyyden ja vaikuttavuuden periaatteet ohjaavat

Oppimisen tuen järjestämistä ja organisointia ohjaa Riveriassa **opiskelijälähtöinen toimintatapa, mikä tarkoittaa sitä, että huomioimme oppimisen tuen suunnittelussa ammattiin kouluttautuvien opiskelijoiden tarpeet ja toiveet.** Kansallisesti ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat toivovat oppimisen tuen konkretisoituvan monipuolisina ja yksilöllisinä ratkaisuin, jotka tukevat heidän oppimistaan ja hyvinvointiaan. Opiskelijat arvostavat mahdollisuutta saada tukiopetusta sekä yksilöllisiä ja joustavia järjestelyjä opintojen aikana. Opettajan tuki oppitunneilla tai heti niiden jälkeen koetaan tärkeäksi, samoin kuin opettajan kannustava ja välittävä asenne. Opiskelijat kaipaavat tukea myös omaan jaksamiseen, mielenterveyteen ja arjen hallintaan. Ohjausta opintojen suunnittelussa, työllistymisessä ja tulevaisuuden vaihtoehtojen pohtimisessa pidetään tärkeänä. Positiivinen palaute,

⁴ Opetushallitus 2025.

⁵ Opetushallitus 2025.

rohkaisu ja motivointi tukevat opiskelijoiden oppimista ja itseluottamusta. Tarvittaessa opiskelijat toivovat erityisopetusta sekä mahdollisuutta opiskella pienryhmissä tai saada tukiovetusta yksin. Opiskelijat arvostavat ohjausta opiskelutekniikoissa ja rästitöissä. Opiskelijoiden kuunteleminen, kohtaaminen ja asioiden sitominen käytäntöön ovat tärkeitä oppimisen tuen muotoja. Lisäksi tuen tulee olla helposti saatavilla, erityisesti opintojen alussa ja ennen kokeita sekä sisältää mahdollisuuden saada apua nopeasti ja joustavasti.⁶

Riverian opiskelijat (n=60) katsoivat oppimisen tuessa olevan tärkeintä opettajan tuki ja vuorovaikutus sekä henkilökohtainen ja ryhmämuotoinen tuki. Lisäksi oppimista tukee Riveriassa opiskelevien mielestä joustavuus, hyvinvoinnin tuki, mielekkäät oppimisympäristöt ja opetuksen käytännönläheisyys. Opiskelijan hyvinvointikyselyihin vastanneiden opiskelijoidemme näkemyksen mukaan työelämässä oppimisessa tuen tulisi rakentua ensisijaisesti ohjauksen, henkilökohtaisen tuen, selkeiden ohjeiden, joustavuuden ja käytännön harjoittelun ympärille. Lähiopetuksessa oppimisen tuen tulisi olla opettajan läsnäoloa, henkilökohtaista ja yksilöllistä tukea, selkeitä ohjeita, työrauhan ja opetuksen rytmityksen huomioimista sekä mielenterveyden ja moninaisuuden tukemista. Verkossa opiskelussa oppimisen tuen tulisi sisältää opettajan aktiivista ohjausta, selkeitä ohjeita, teknistä tukea, motivaation ja vuorovaikutuksen tukemista sekä joustavat ja saavutettavat oppimiskäytännöt. Liitteissä 1 ja 2 on kuvattu tarkemmin Riverian opiskelijoiden tarpeita ja toiveita.

Yleisesti ammatillisen koulutuksen opiskelijat odottavat opettajilta hyvää yhteyttä opiskelijoihin, kuulumisten kysymistä, kannustavaa asennetta opiskelijoita kohtaan, poissaoloihin ja arvosanamuutoksiin nopeaa reagoimista, nopeaa tarttumista ongelmiin, uskon ja luottamuksen luomista tulevaisuuteen ja kohtaamistaitoja.⁷

Kun oppimisen tuessa korostuu varhainen ja matalan kynnyksen tuki, tarkoittaa se sitä, että tuessa on huomioitava kaikki kuvio 2. määritellyt opiskelukyvyyn osa-alueet.

Kuvio 2. Opiskelukyvyn eri osa-alueet (Kunttu 2006)

⁶ Opetushallitus 2025.

⁷ Opetushallitus 2025.

Riveriassa opiskelijälähtöisyyden lisäksi **oppimisen tuen toimenpiteiden täytyy aina myös vahvistaa opiskelijan valmistumista ja työllistymistä tai korkea-asteelle siirtymistä**. Tämä edellyttää sitä, että seuraamme aktiivisesti opiskelijoiden opintojen etenemistä, valmistumista ja hyvinvointia. Opiskelu ammattiin vaatii sitoutumisen lisäksi myös työkykyä ja -halua. Oppimisen tuki vaikuttaa koko Riverian tuloksellisuuteen ja onnistumiseen perustehtävässämme, joten tarjottavan tuen on oltava paitsi saavutettavaa ja opiskelijälähtöistä, myös vaikuttavaa. Lisäksi oppimisen tuki toimenpiteineen liittyy Riverian strategian 2026–2029 tavoitteiseen ”Meillä opitaan ja voidaan hyvin”. Strategiassa todetaan, että opiskelijamme saavat osaamistavoitteidensa saavuttamiseksi tarvitsemaansa opetusta ja ohjausta sekä muuta tukea kaikissa oppimisympäristöissä.

Riveriassa oppimisen tukea opiskelijoille tarjoavat ensisijaisesti opetus- ja ohjaushenkilöstö (opettaja, ammatillinen ohjaaja, omavalmentaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja, koulutussuunnittelija) sekä opiskeluhuollon toimijat (terveydenhoitajat, kuraattorit, psykologit ja lääkärit) omien tehtäväkuviensa mukaisesti.

3. Opettajan antaman tukiovetuksen organisointi ja järjestäminen

Mitä tukiovetus on?

Opettajan antama tukiovetus on oppimisen tuen muoto, jolla vastataan opiskelijan oppimisen ja opiskelun tuen tarpeisiin nopeasti tarpeen ilmetessä tutkintokoulutuksen muun opetuksen ja ohjauksen ohella. Opiskelijalla on oikeus saada tukiovetusta, mikäli hän jää tilapäisesti jälkeen opinnoissaan tai tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea. Tukiovetuksen tarve tunnustetaan heti, kun oppimisen haasteet ilmenevät.

Tukiovetuksen tavoitteena on:

- edistää ammattitaito- ja osaamistavoitteiden saavuttamista
- vahvistaa opiskelijan opiskelutaitoja ja oppimisvalmiuksia
- ennaltaehkäistä oppimisen vaikeuksia.

Tukiovetusta annetaan ensisijaisesti ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseen, opiskelutekniikoiden ja -taitojen kehittämiseen sekä kielellisten, matemaattisten ja tietoteknisten valmiuksien vahvistamiseen. Kielitaidon tukeminen tukiovetuksessa kohdistuu aina tutkintoon liittyvään kielelliseen osaamiseen, kuten suomen tai ruotsin kielen sanastoon sekä ammattisanaston ja alan kielenkäytön hallintaan. Tukiovetusta ei anneta peruskielitaidon oppimiseen.⁸

Tukiovetus toteutetaan osana opetuksen eriyttämistä, ja se suunnitellaan yksilöllisesti opiskelijan tarpeiden mukaan. Opetus perustuu vuorovaikutukseen, jossa opiskelijalle annetaan ohjeita, neuvoja, palautetta ja tukea tavoitteiden saavuttamiseksi. Opiskelijoiden tuen tarpeisiin voidaan vastata erilaisilla pienryhmä- ja pajaratkaisuilla tai yksilöllisesti. Tukiovetus on opettajan vastuulla, mutta ohjaushenkilöstöllä on myös tärkeä ja merkittävä rooli tukea opiskelijoiden oppimista.⁹

Riveriassa tukiovetusta tarjotaan sekä ammatillisissa että yhteisissä tutkinnon osissa. **Tukiovetusta antavat kaikki opettajat**, ja ensisijaisesti sen toteuttaa se opettaja, joka opettaa opiskelijaa kyseisessä tutkinnon osassa. Käytännössä ammatillisissa opinnoissa ensisijainen tuen tarjoaja on ammatillinen opettaja ja yhteisissä tutkinnon osissa yhteisten tutkinnon osien opettaja. Opettaja suunnittelee toteutusryhmän tai opiskelijakohtaisen tuen pääsääntöisesti yhdessä erityisopettajan ja ammatillisen ohjaajan kanssa. Alakohtaisesti voidaan myös sopia

---

⁸ Opetushallitus 2025.

⁹ Opetushallitus 2025.

siitä, että tietyt opettajat tiimissä erikoistuvat tukiopetukseen tarjoamiseen ja heille tähän työhön myös varataan tarvittava työaika.

Tukiopetuksen toteuttaminen Riveriassa

Tukiopetus on osa tutkintokoulutuksen pedagogista tukea. Sen tavoitteena on edistää opiskelijan oppimista, ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamista sekä tutkinnon suorittamista oppimisprosessin aikana. Tukiopetus suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Sen järjestämisessä hyödynnetään seuraavia keinoja:

1) Oppimateriaalien ja tehtävien eriyttäminen

Opiskelijalle tarjotaan hänen tarpeensa ja tavoitteidensa mukaan suunniteltuja tehtäviä, materiaaleja ja ohjeita, jotka tukevat hänen oppimistaan ja osaamistavoitteiden saavuttamista.

2) Integroitu tukiopetus

Tukiopetus sisällytetään osaksi muuta opetusta, kuten oppitunteja, työpajoja tai käytännön harjoituksia. Opettaja eriyttää opetusta ja ohjausta opiskelijan tarpeiden mukaan.

3) Yhteisopettajuus ja samanaikaisopetus

Tukiopetuksen toteutuksessa voidaan hyödyntää Riverian opettajien ja erityisopettajien osaamista ja yhteistyötä.

4) Erilliset tukiopetustuokiot ja pajat

Opetus järjestetään erillisinä oppitunteina tai ohjaustuokioina esimerkiksi ennen tai jälkeen varsinaisen opetuksen. Tällöin on kyse ennakoivasta tukiopetuksesta opintojakson aikana sekä valmiuksien (kielelliset, matemaattiset, tietotekniset, verkko-opiskeluvalmiudet) vahvistamisen ”pajoista”, kertaavista ”rästipajoista” tai avoimista pajoista. Pajamuotoista opetusta ja ohjausta järjestetään jokaisella Riverian kampuksella yhteistyössä opettajan, erityisopettajan ja ohjaajan kanssa.

5) Etä- ja verkko-ohjaus

Tukiopetusta voidaan toteuttaa digitaalisin välinein, kuten teamsilla tai verkko-oppimisympäristöissä. Tämä mahdollistaa joustavan ja saavutettavan tuen, jota tarjotaan ensisijaisesti työelämässä opiskeleville opiskelijoille ja tarvittaessa ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittaville.

6) Pienryhmäopetus

Tukiopetus toteutetaan pienessä ryhmässä, jossa opiskelijoilla on samankaltaisia tuen tarpeita. Tämä mahdollistaa vertaistuen ja vuorovaikutteisen oppimisen.

7) Yksilöopetus

Opetus järjestetään henkilökohtaisesti opiskelijalle, jolloin sisältö, ohjaus ja ajankäyttö voidaan kohdentaa tarkasti opiskelijan oppimisen haasteisiin.

Lisäksi tukiopetuksen järjestämisessä on huomioitava opettajien opetustyön resurssointi, opettajien keskinäinen työkako ja tiedonsiirron toimivuus sekä opetuksen toteuttamiseen liittyvät asiat, kuten pedagogiset oppimisen tukea edistävät toimintamallit, opintojen rytmitys, toteutusryhmien koko ja se, miten tukiopetus näkyy työjärjestyksissä. Kun pedagogisia malleja pohditaan, tulisi hyödyntää ensisijaisesti Riverian opiskelijoiden toiveita oppimisen tuen toteuttamisesta sekä huomioida myös toiminnan vaikuttavuus niin yksilön kuin organisaatiokin näkökulmasta.

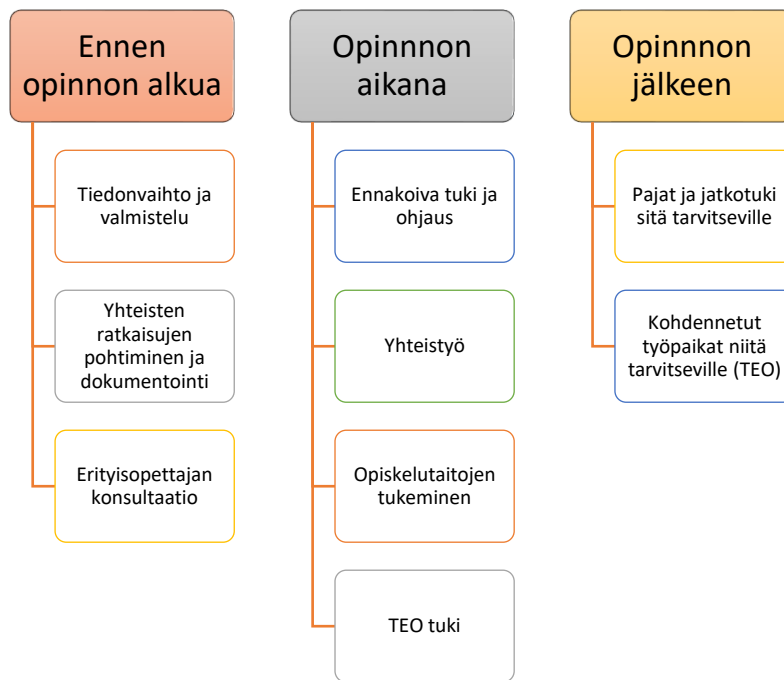
Oppimateriaalien ja tehtävien eriyttämisen ohella tärkeä osa oppimisen tukea on selkeäkielinen oppimateriaali, joka palvelee kaikkia opiskelijoita ja erityisesti myös heitä, joilla on laaja-alaisia oppimisvaikeuksia ja joilla suomen kielen taito on vielä kehittymässä. Samoin Suomi toisena kielenä -opetuksen suunnittelussa tulisi huomioida erityisesti ne alat, joilla opiskelee vieraskielisiä opiskelijoita ja tarjota riittävästi suomen kielen opetusta ja ohjausta.

4. Muu matalan kynnyksen oppimisen tuki

Yleisesti matalan kynnyksen tuella tarkoitetaan palveluja, jotka ovat helposti saavutettavissa ilman monimutkaisia ohjautumisen ja palveluun pääsyn kriteereitä ja menettelytapoja. Näiden palvelujen tavoitteena on tarjota tukea ja apua Riverian opiskelijoille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Matalan kynnyksen oppimisen tuen tarjoaminen edellyttää opetus- ja ohjaushenkilöstön yhteistyötä opiskelijoiden, opiskeluhuollon ja muiden sidosryhmien kanssa. Kyseisten matalan kynnyksen oppimisen tukitoimien tulisi muodostaa saumaton, toimiva ja opiskelijan näkökulmasta myös saavutettava ja sujuva palvelukokonaisuus.

Riveriassa muuta matalan kynnyksen oppimisen tukea on jäsennelty opintojen eri vaiheiden – ennen, aikana ja jälkeen – mukaisesti (ks. kuvio 3). Opinnolla tarkoitetaan tutkinnon osaa, yhteisten tutkinnon osien osa-alueita ja tutkintoon valmistavan koulutuksen (TUVA) koulutuksen osia.

Kuvio 3. Matalan kynnyksen oppimisen tuki

Ennen opintojakson (tutkinnon osan, koulutuksen osan tai osa-alueen) alkua on olennaista vaihtaa tietoa ja pohdita pedagogisia ratkaisuja. Käytännössä omavalmentaja, erityisopettaja ja opintojakson opettaja vaihtavat tietoa opiskelijan tuen tarpeista, jotta se voidaan huomioida tutkinnon osan, koulutuksen osan tai osa-alueen toteutuksessa, sen pedagogisissa ja didaktisissa ratkaisuissa. Erityisopettaja voi antaa vinkkejä ja suosituksia siitä, miten toteutusryhmän kanssa kannattaa toimia ja millaiset pedagogiset ratkaisut toimivat, jos on kyse esimerkiksi tarkkaavaisuuden tai toiminnanohjauksen pulmista, tunnesäätelyn vaikeuksista, hahmottamisen häiriöistä tai muista oppimisen pulmista. Tämän tiedon avulla opettaja pystyy tarjoamaan kyseisille opiskelijoille parhaita pedagogisia ratkaisuja, joista kaikki hyötyvät.

Opintojakson aikana opiskelijoille tarjotaan tukea ennakoivasti, ei vain reaktiivisesti. Olennaista on opetus- ja ohjaushenkilöstö toimivat yhdessä saumattomasti opiskelijoiden oppimisen tukijoina. Riverian opettajat pedagogisina ammattilaisina tukevat myös opiskelijoiden opiskelutaitojen ja -tekniikoiden¹⁰ oppimista niin ammatillisissa kuin yhteisten tutkinnon osien opetuksessa. Käytännössä opettajat käyttävät erilaisia opetus- ja työskentelymenetelmiä, mikä tarjoaa opiskelijoille valmiuksia omaksua ja hallita erilaisia opiskelutaitoja ja -tekniikoita. Tämä opiskelijoiden oppimisen taitojen tuki on erityisen tärkeää etenkin opintojen alussa, jotta opiskelijoille kehitty valmiudet oppia ja myös säädellä omaan oppimistaan. Monipuoliset opetusmenetelmät, käytännönläheinen tekemällä oppiminen ja työvaltainen opiskelu sekä mallintaminen yleensä edistävät ja tukevat oppimista. Työelämässä oppimisen (TEO) tuki sisältää työpaikkaohjaajien kouluttamista oppimisen tuen malleihin ja käytänteisiin. Lisäksi otetaan käyttöön työpaikkaohjaajille suunnattu tukipaketti työpaikoille sekä lyhyt tiivistys tuen keinoista, jonka opiskelija ottaa mukaansa työelämässä oppimiseen.

On hyvä muistaa, että oppimisympäristöillä on keskeinen merkitys opiskelijan tukemiseen, sillä ne vaikuttavat suoraan oppimiseen, hyvinvointiin ja osallisuuden kokemukseen. Fyysinen, sosiaalinen ja psyykinen oppimisympäristö muodostavat kokonaisuuden, joka joko tukee tai estää oppimista. Turvallinen, ennakoitava ja vuorovaikutteinen ympäristö lisää opiskelijan motivaatiota, keskittymiskykyä ja itsesäätelytaitoja. Hyvin suunniteltu oppimisympäristö ei ole vain oppimisen tausta, vaan se aktiivisesti tukee opiskelijan oppimista ja kasvua. Ei siis ole yhdentekevää, miten oppimisympäristössä toimitaan, olipa kyse luokkahuoneesta, työsalista, työpaikasta tai verkkoympäristöstä.

Opintojakson jälkeen opiskelijalle on tarjolla tukea opintopajalla, johon opiskelijat hoksataan, jos ja kun sellaiseen on tarvetta. Mikäli työelämässä oppimisessa on ollut haasteita, pohditaan vastuuolettajan ja omavalmentajan ja opinto-ohjaajan kanssa jatkopolkua ja tarvittavaa tukea.

Oppimisen tuen tarjoamisessa on olennaista, että opiskelijaa autetaan ja tuetaan siten, että hänen oma toimijuutensa vahvistuu. Lähtökohtaisesti opiskelijan täytyy myös itse olla aloitteellinen ja pyytää ohjausta, ja kun ohjausta tarjotaan, niin opiskelija myös ottaa tuen vastaan. Kyse on opiskelijan oppimisesta ja sen prosessin tukemisesta, ei oppimisesta eikä tekemisestä opiskelijan puolesta. Opinto-ohjaajien johdolla usein etsitään opiskelijoille vaihtoehtoisia polkuja ja tehdään suunnitelmat normaalista poikkeavista oppimisen poluista.

Ohessa on koonti muun oppimisen tuen yleisistä tukirakenteista ja periaatteista Riveriassa:

- Tuetaan opiskelijan oppimista ja oppijakuvaa: Vahvistetaan opiskelijan uskoa omaan kykyihinsä ja mahdollistetaan hänelle aktiivinen toimijuus omassa opinnoissaan ja oppimisessaan.
- Annetaan opiskelijalle vastuuta omasta oppimisestaan ja opiskelustaan: Tuetaan opiskelijan toimijuuden vahvistumista ja annetaan hänelle itselleen vastuuta, joten ei tehdä asioita opiskelijan puolesta. Tarjotaan tukea ja ohjausta ja lähtökohtaisesti opiskelijan täytyy myös ottaa se vastaan.
- Rakennetaan oppimisympäristöistä fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia, ennakoitavia ja vuorovaikutteisia.
- Kartoitetaan kohdennetut työelämässä oppimisen (TEO) paikat tuen tarvitsijoille: Valitaan heille sellaisia työpaikkoja ja yrityksiä, joissa osaaminen ja tuki on varmistettu ja joissa työpaikkaohjaat koulutettu.
- Koulutetaan työpaikkaohjaajia tiedostamaan, miten oppimisen tukea voidaan työelämässä oppimisen aikana tarjota.
- Käytetään monipuolisesti erilaisia opetus- ja työskentelymenetelmiä opiskelijoiden oppimisen edistämiseksi ja tukemiseksi.
- Erityisopettajat ja opettajat tukevat toisiaan tarkoituksenmukaisten pedagogisten keinojen valinnassa ja antavat vinkkejä ja suosituksia siitä, miten opiskelijoiden kanssa kannattaa toimia opetuksen arjessa ja millaiset ratkaisut edistävät opiskelijoiden oppimista.

---

¹⁰ Opiskelutekniikalla tarkoitetaan erilaisia menetelmiä ja tapoja, joilla opiskelija voi oppia, omaksua ja hallita opiskeltavaa mahdollisimman tehokkaasti. Se voi sisältää esimerkiksi ajankäytön ja suunnittelun taitoja, kertaamisen ja harjoittelun menetelmiä, oppimisen strategioita, lukutekniikoita ja muistiinpanotekniikoita sekä motivaation ja keskittymisen ylläpitoa.

Keskeisiä piirteitä matalan kynnyksen tuessa ovat helppo saatavuus, nopea reagointi ilman pitkiä odotusaikoja, ennaltaehkäisy ja monialaisuus. Matalan kynnyksen tuki voi olla henkilökohtaista neuvontaa, ohjausta ja tukea, mutta myös anonyymisti toteutettua. Usein puhutaan walk in -palveluista, johon voi tulla ilman ajanvarausta sekä erilaisista digitaalisista palveluista, joista saa nopeasti esimerkiksi keskusteluapua perinteisen henkilökohtaisten ohjauksen lisäksi.

Riveriassa jokaisessa yksikössä on opintopaja, joka tarjoaa opiskelijoille suunniteltua ja tavoitteellista tukea. Ohjaajana toimii ammatillinen ohjaaja. Olisi tärkeää, ettei pajalla työskentelevä henkilöstö ei vaihdu joka viikko, jotta toimintaa voidaan systemaattisesti kehittää. Lisäksi opintopajalla tulisi olla pysyvä ja toimintaan soveltuva tila. Opintopajalla opiskelija voi edistää opintojaan ja myös vahvistaa opiskelutaitojaan ja oppimisvalmiuksiaan. Lisäksi voidaan järjestää esimerkiksi erillisiä S2-pajoja tarpeen mukaan, mikä mahdollistaa tuen kohdentamisen ryhmille, joilla on samoja haasteita ja tavoitteita.

Opintopajojen lisäksi on tarve pienryhmätoiminnalle. Pienryhmiä hyödynnetään silloin, kun alojen muut tukitoimet on jo hyödynnetty. Pienryhmien kautta opiskelijoille voidaan tarjota vaihtoehtoisia etenemispolkuja, ja ohjaus pienryhmään tapahtuu alan ohjaus- ja opiskeluhuollon henkilöstön kautta. Pienryhmätoiminta on suunnattu erityisesti alanvaihtajille ja opiskelijoille, joilla on opiskelukykyisyydessä ja omissa voimavaroissa hetkellisiä haasteita, ja siinä otetaan huomioon myös kuntoutuksellinen näkökulma. Vaikka pienryhmätoiminta on lähtökohtaisesti väliaikaista, sen vaikuttavuus edellyttää pysyvää henkilöstöä, opiskelijatuntemusta ja turvallista oppimisympäristöä.

Esimerkiksi sisäiset siirtyjät voivat pajatoiminnan tai pienryhmätoiminnan avulla edistää opintojaan, vaikka eivät etenisi oman alan opiskelijoiden mukana. Malli on ollut käytössä sekä Riverialla että useissa muissa ammatillisissa oppilaitoksissa, ja siitä on saatu hyviä kokemuksia. On tärkeää, että vaihtoehdot ovat opiskelijalähtöisiä ja monipuolisia, että jokaiselle opiskelijalle voidaan tarjota tarkoituksenmukainen ja toimiva polku kohti tutkinnon suorittamista ja työllistymistä.

Riverian opiskelijoiden oppimista tukevat myös opiskeluterveydenhuollon, kuraattorin ja psykologin palvelut, joihin opiskelija voi hakeutua itse ilman lähetettä. Lisäksi opiskelijat tarvitsevat ohjausta, neuvontaa ja tukea opintojen suunnitteluun ja arjen hallintaan, ja tätä ohjausta Riveriassa antavat pääasiassa omavalmentajat ja opinto-ohjaajat. Oppimista tukee myös erilaiset yhteisölliset ja opiskelijoiden hyvinvointia edistävät tuen muodot, kuten ryhmätoiminnat, vertaistuki ja yhteisölliset tapahtumat. Lisäksi tulisi olla tarjolla matalan kynnyksen keskusteluapua ja ohjausta sekä digitaalisia tukipalveluita, joita toteutetaan yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa. Kun toimimme Riveriassa varhaisen tuen toimintamallin mukaisesti, tukee se myös opiskelijoita ja heidän oppimistaan (kuvio 4).

Varhaisen tuen huoneentaulu riverialaisille

1. Ole läsnä yksilölle ja yhteisöille.
2. Kysy, mitä opiskelijalle kuuluu.
3. Anna opiskelijoille mahdollisuus suunnitella ja tehdä itse.
4. Käytä aikaa opiskelijoiden kanssa osaamisen kehittämisen ja opintojen edistymisen seurantaan.
5. Jos huoli herää, ota se rohkeasti puheeksi opiskelijan kanssa.
6. Ohjaa tarvittaessa opiskelija opiskeluhuollon palveluihin.
7. Pyydä opiskelijoilta palautetta, ovatko he kokeneet, että heistä aidosti välitetään.

Kuvio 4. Henkilöstö varhaisen tuen toteuttajana
([Opiskelijan hyvinvointisuunnitelma 1.8.2025 alkaen](#))

5. Erityisopettajan antama erityisopetus muille kuin erityisen tuen opiskelijoille

Erityisopettaja voi antaa erityisopetusta myös opiskelijoille, joilla ei ole erityisen tuen päätöstä, mutta jotka hyötyvät yksilöllisestä tuesta lievempien oppimisen haasteiden vuoksi. Riveriassa erityistä tukea ja -opetusta muille kuin erityisen tuen opiskelijoille annetaan ensisijaisesti opintojakson aikana eri muodoissaan yhteistyössä muiden opettajien ja ohjaushenkilöstön kanssa luvussa 3 kuvatun mukaisesti.

Lisäksi Riveriassa erityisopettajat tukevat muita opettajia ottamaan huomioon opiskelijoiden erityispedagogisia tarpeita opetuksessa, ohjauksessa, osaamisen hankkimisessa ja osaamisen osoittamisessa. Tässä korostuu erityisopettajien konsultatiivinen rooli. Erityisopettajien antama neuvonta, ohjaus ja tuki liittyy opetuksessa käytettäviin pedagogisiin ratkaisuihin, opetusmateriaaleihin, mahdollisiin apuvälineisiin, ryhmänhallintaan, toiminnanohjauksen tukemiseen sekä tiedottamiseen erilaisista oppimisvaikeuksista. Käytännössä se voi olla keskustelua, vinkkien ja suositusten antamista, yhteistä suunnittelua tai koulutusta, jonka avulla varmistetaan, että opetus- ja ohjaushenkilöstö osaa toimia parhaalla mahdollisella tavalla opiskelijoiden oppimisen edistämässä ja tukemisessa.

Erityisopettajan neuvonta, ohjaus ja tuki on olennaista myös osa uusien opettajien perehdyttämisessä. Uudet opettajat perehdytetään Riverian erityisen tuen ja erityispedagogiikan käytäntöihin. Lisäksi luodaan selkeä toteutusmalli, jonka avulla konsultaatio ja tieto tuen muodoista ja keinoista välitetään opetus- ja ohjaushenkilöstölle systemaattisesti ja vaikuttavasti.

Myös työelämässä oppimiseen (TEO) rakennetaan malli ja materiaalit, joiden avulla opettajat pystyvät aiempaa tehokkaammin viemään tietoa työpaikkaohjaajille opiskelijan yksilöllisemmästä ohjaamisesta ja tukemisesta.

6. Henkilöstön osaamisen varmistaminen uudistavassa oppimisen tuessa

Uudistavan oppimisen tuen toimeenpanossa olennaista on varmistaa, että Riverian opetus- ja ohjaushenkilöstöllä on valmiudet ja osaaminen oppimisen tuen toteuttamiseen 1.8.2026 alkaen.

Oppimisen tuen kehittämissyöryhmässä on suunniteltu alustavasti perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen polku, joka on kuvattu alla.

vaihe 1. Tiedotus intrassa uudistuvasta oppimisen tuesta ja tutkintokoulutuksen webinaarit kyseisestä aiheesta

vaihe 2. Koulutusjohtajien, tiimipäälliköiden, erityisopettajien ja opinto-ohjaajien valmennus

vaihe 3. Opettajien lähtötason ja -ymmärryksen kartoittaminen

vaihe 4. Tiimikohtainen koulutus ja valmennus yhteistyössä tiimipäällikön kanssa

vaihe 5. Kysy neuvoja ja ohjausta oppimisen tukeen -palvelu

Lisäksi on sovittava, kuka perehdyttää, millä aikataululla perehdyttäminen tehdään ja missä materiaalit ja mahdolliset tehtävät ovat. Onko oppimisen tuen kehittämissyöryhmällä jokin rooli tässä perehdytyksessä?

Olennaista on myös tiedottaa sekä Riverian opiskelijoita ja heidän huoltajiaan uudistuvasta oppimisen tuesta käytäntöineen.

7. Muut huomiot

Oppimisen tuen työryhmässä toivottiin, että uudistuvan oppimisen tuen tarjoamisen mahdollistamiseksi uudistus huomioidaan opetushenkilöstön työn suunnittelussa ja resurssoinnissa. Lisäksi järjestelmien (kuten Wilma ja digitaaliset oppimisympäristöt) tulisi tukea oppimisen tuen toteuttamista. Tarvitaan myös avointa sisäistä ja ulkoista viestintää. Olennaista on hyödyntää asiantuntijaosaamista ja verkostoja sekä ennakoida toimintaympäristön muutoksia. Meidän kaikkien riverialaisten tulisi ymmärtää oma roolimme opiskelijoiden oppimisen tukijoina. On myös päätettävä, että olisiko syytä oppimisen tuen kehittämissyhmän toimintaa jatkaa ja voisiko se toimia toimeenpanon tukena vai miten toimeenpanon tuki organisoidaan.

Lähteet

Kunttu, K. 2006. Opiskelukykymalli. Osoitteessa <https://www.yths.fi/palvelut/opiskeluyhteisotyo/opiskelukyky/?cn-reloaded=1> Luettu 4.11.2025.

L 1078/2024. Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta. Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2024/1078>. Luettu 4.11.2025.

Opetushallitus 2025. Oikeus oppimisen tukeen I. Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen toimeenpanon tuki -4. Webinaari Tarja Heikkinen ja Ingeborg Rask 26.3.2025.

Liitteet

Liite 1. Riverian opiskelijoiden (n=60) näkemykset oppimisen tuen keinoista

1. Opettajan tuki ja vuorovaikutus (korkein prioriteetti)

- Opettajan kiinnostus opiskelijaan, läsnäolo ja tuki
- Luotettavat, empaattiset ja rohkaisevat opettajat
- Enemmän apua tunneilla ja aktiivista vuorovaikutusta
- Selkeät ohjeet ja tehtävänannot sekä palautteen saaminen nopeasti

2. Henkilökohtainen ja ryhmämuotoinen tuki

- Erityisopetus, erityisen tuen suunnitelmat ja erkkaopen läsnäolo tunneilla
- Opintopajat, pienryhmät ja pienemmät ryhmäkoot (5–8 opiskelijaa)
- Tukarit ja vertaistuki
- Henkilökohtainen ja yksilöllinen tuki sekä rohkaisu kysyä apua
- Hyvinvointipalvelut, kuten kuraattori ja psykologi

3. Opiskelun joustavuus ja motivointi

- Mahdollisuus vaikuttaa omiin opintoihin ja valinnaisuuteen
- Joustavat oppimisen rakenteet ja aikataulut (esim. koulun alkaminen klo 9)
- Motivaation tukeminen, kuten stipendeillä tai rahapalkkioilla
- Vapaa-aika, tauot ja vaihteleva tekeminen

4. Hyvinvointi ja mielenterveys

- Mielenterveyden ja henkisen tuen huomioiminen
- Hyvät unet, lepo ja tauot
- Hyvät kaverit ja sosiaalinen tuki

5. Oppimisympäristö ja resurssit

- Hyvä kouluruoka, ravinto ja ilmainen kahvi
- Paremmat työtuolit, isompi ruokala ja nopeammat kuljetukset
- Opintotuki ja selkeä opintojärjestys
- Opiskelumateriaalien selkeys ja saavutettavuus

6. Käytännönläheisyys ja työelämäyhteydet

- Enemmän ammatillisia aineita ja käytännön harjoittelua
- Tietoa työpaikoista, harjoittelupaikan valintaan tukea ja työpaikkaohjaajien aktiivinen rooli
- Käytännön taitojen ja digitaitojen opetus

Liite 2. Riverian opiskelijoiden näkemykset oppimisen tuesta eri oppimisympäristöissä

Tarpeet ja toiveet on koostettu Riverian opiskelijoiden hyvinvointikyselyiden 2023–2024 tuloksista. Vuoden 2023 kyselyyn vastasi 766 opiskelijaa ja vuoden 2024 kyselyyn 1083 opiskelijaa.

Työelämässä oppimisen (TEO) tuki

Työelämässä oppimisen tuen tulisi rakentua vahvasti ohjauksen, henkilökohtaisen tuen, selkeiden ohjeiden, joustavuuden ja käytännön harjoittelun ympärille. Riverian opiskelijat arvostavat erityisesti aktiivista ja läsnä olevaa ohjausta sekä mahdollisuutta saada tukea niin opettajilta, työpaikkaohjaajilta kuin vertaisiltaan.

1. Ohjaus ja tuki työpaikalla

- Kärsivällinen ja läsnä oleva ohjaus on opiskelijoille tärkeää. Opiskelijat arvostavat ohjaajia ja opettajia, jotka ovat helposti tavoitettavissa ja tukevat oppimista käytännön tilanteissa.
- Työpaikkaohjaajien aktiivinen rooli ja parempi ohjaus mainitaan toistuvasti. Opiskelijat kaipaavat enemmän palautetta ja yhteydenpitoa sekä opettajilta että työpaikkaohjaajilta.

2. Yksilöllinen ja henkilökohtainen tuki

- Henkilökohtaista ja yksilöllistä tukea pidetään tärkeänä, erityisesti harjoittelupaikan löytämisessä ja työelämässä oppimisen haasteiden käsittelyssä.
- Opiskelijat toivovat rohkaisua kysyä apua sekä selkeämpiä ohjeita ja aikatauluja.

3. Kieli- ja viestintätuki

- Kielituki ja kommunikaation helpottaminen ovat merkittäviä erityisesti monikielisissä oppimisympäristöissä.

4. Joustavuus ja rakenteet

- Joustavat oppimisen rakenteet ja aikataulutus auttavat opiskelijoita sovittamaan työelämässä oppimisen muuhun elämään ja opintoihin.

5. Käytännön harjoittelu ja taidot

- Opiskelijat toivovat enemmän käytännön harjoittelua sekä teoriaopetusta ennen työelämässä oppimista. Myös käytännön taitojen ja digitaitojen opetus on tärkeää.

6. Työelämä tiedot ja pelisäännöt

- Tieto työpaikoista, käytännöistä, ongelmatilanteiden ratkaisusta ja työelämän pelisäännöistä auttaa opiskelijoita sopeutumaan työelämään ja ymmärtämään odotuksia.

7. Työilmapiiri ja arvostus

- Työilmapiirin ja opiskelijoiden arvostuksen parantaminen mainitaan kehityskohteena.

8. Vertaistuki

- Vertaistuki ja mahdollisuudet käsitellä haasteita yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa koetaan tärkeäksi.

9. Haasteet

- Suurin osa maininnoista liittyy opettajien ja työpaikkaohjaajien tuen, palautteen ja ohjauksen tarpeeseen sekä harjoittelupaikkojen löytämisen haasteisiin.

Lähiopetuksen tuki

Lähiopetuksen ja -ohjauksen tuen tulisi rakentua opettajan läsnäolosta, henkilökohtaisesta ja yksilöllisestä tuesta, selkeistä ohjeista, työrauhan ja opetuksen rytmityksen huomioimisesta sekä mielenterveyden ja moninaisuuden tukemisesta. Opiskelijat arvostavat erityisesti konkreettista, selkeää ja joustavaa ohjausta, joka mahdollistaa yksilölliset oppimispolut ja hyvinvoinnin.

1. Opettajien läsnäolo ja tuki

- Opiskelijat korostavat opettajien läsnäolon ja tuen merkitystä lähiopetuksessa. Opettajan aktiivinen osallistuminen ja saatavuus koetaan tärkeäksi oppimisen edistäjäksi.

2. Henkilökohtainen ja yksilöllinen tuki

- Henkilökohtainen tuki ja yksilöllinen huomioiminen ovat keskeisiä. Pienryhmäopetus ja erityisopettajan apu mahdollistavat paremman tuen oppimisvaikeuksien huomioimisessa.

3. Selkeät ohjeet ja tiedottaminen

- Selkeät ohjeet, tehtävänannot ja aktiivinen tiedottaminen auttavat opiskelijoita hahmottamaan tavoitteet ja etenemään opinnoissaan. Selkeys vähentää epävarmuutta ja tukee itsenäistä työskentelyä.

4. Työrauha ja opetuksen rytmitys

- Lähiopetuksen lisääminen ja työrauhan turvaaminen mainitaan tärkeinä. Opetuksen rytmityksessä hitaampi tahti ja konkreettisempi opetus tukevat oppimista.

5. Kielituki ja moninaisuuden huomiointi

- Kielituki ja moninaisuuden huomiointi ovat tärkeitä erityisesti monikielisissä ja monikulttuurisissa oppimisympäristöissä.

6. Mielen terveyden ja henkisen tuen huomioiminen

- Opiskelijat nostavat esiin mielen terveyden ja henkisen tuen tarpeen. Mahdollisuus saada tukea ja apua matalalla kynnyksellä on tärkeää hyvinvoinnin kannalta.

7. Käytännön harjoittelu ja selkokielinen opetus

- Käytännön harjoittelu ja selkokielinen opetus tukevat oppimista erityisesti niille, joille teoreettinen opiskelu on haastavaa.

8. Joustavuus ja mahdollisuus kysyä apua

- Joustavuus, rauhallisuus ja mahdollisuus kysyä apua mainitaan tärkeinä tekijöinä, jotka tukevat opiskelijoiden omaa aktiivisuutta ja oppimista.

Verkko-opiskelun tuki

Verkko-opiskelun tuen tulisi opiskelijoiden näkemyksen mukaan rakentua opettajan aktiivisesta ohjauksesta, selkeistä ohjeista, teknisestä tuesta, motivaation ja vuorovaikutuksen tukemisesta sekä joustavista ja saavutettavista oppimiskäytännöistä. Näiden osa-alueiden kehittäminen parantaa opiskelijoiden kokemusta ja oppimistuloksia verkko-opinnoissa.

1. Opettajan tuki ja läsnäolo

- Opiskelijat korostavat opettajan ohjauksen, läsnäolon ja tuen merkitystä verkko-opinnoissa. He toivovat enemmän opettajan ohjausta, nopeampaa palautetta sekä mahdollisuuksia kysyä apua ja saada henkilökohtaista tukea.

2. Selkeät ohjeet ja tehtävänannot

- Selkeämmät ohjeet ja tehtävänannot helpottavat opiskelua verkossa. Myös selkeämmät aikataulut ja ohjeistus oppimisympäristöjen käyttöön ovat tärkeitä.

3. Tekninen tuki ja järjestelmien toimivuus

- Opiskelijat tarvitsevat tukea teknisissä haasteissa ja järjestelmien käytössä. Tekniset ongelmat koetaan turhauttavina ja opiskelua hidastavina, joten niiden ehkäisy ja ratkaisu on tärkeää.

4. Motivaation ja keskittymisen tukeminen

- Motivaation tukeminen sekä vertaistuki ja mahdollisuudet aktiiviseen vuorovaikutukseen opintojen aikana ovat merkittäviä tekijöitä verkko-opiskelun onnistumisessa.

5. Joustavuus ja saavutettavuus

- Opiskelijat arvostavat joustavuutta opiskeluajatauluissa ja mahdollisuutta valita opiskeluajankohta. Myös opiskelumateriaalien selkeys ja saavutettavuus mainitaan tärkeinä.